

AANTEKENEN

[REDACTED]
[REDACTED]

datum 29 augustus 2017
onderdeel Team administratie 2 - PC
contactpersoon mevr H. Bholai
doorkiesnummer 088-3612027
ons kenmerk [REDACTED]
uw kenmerk [REDACTED]
bijlage(n)
faxnummer afdeling 088-3610660
onderwerp [REDACTED]

Bestuursrecht

bezoekadres
Prins Clauslaan 60
2595 AJ Den Haag

correspondentieadres
Postbus 20302
2500 EH Den Haag

t 088-3622200
f
www.rechtspraak.nl

Bij beantwoording de datum en
ons kenmerk vermelden. Willt u
slechts één zaak in uw brief
behandelen.

Geachte mevrouw,

Over het beroep met zaaknummer [REDACTED] deel ik u het volgende mee.

De rechtbank heeft uitspraak gedaan. Ik stuur u een kopie van de uitspraak. Indien in deze uitspraak wordt verwezen naar een uitspraak met een ECLI-nummer, is de tekst van de betreffende uitspraak onder dat nummer gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.

Tegen deze uitspraak staat voor een belanghebbende en het bestuursorgaan hoger beroep open. Dit dient te worden ingesteld **binnen zes weken** na de datum van verzending van deze uitspraak door een beroepschrift en een kopie van deze uitspraak te zenden aan de Centrale Raad van Beroep, Postbus 16002, 3500 DA Utrecht. In uw beroepschrift moet u vermelden waarom u het niet eens bent met de uitspraak. Het is voor burgers en voor advocaten ook mogelijk om digitaal hoger beroep in te stellen via <http://www.ecu.rechtspraak.nl>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening. Kijk op de genoemde internetpagina voor de precieze voorwaarden.

Als u naar aanleiding van deze brief vragen hebt, kunt u contact opnemen met de administratie van de rechtbank op het hierboven vermelde doorkiesnummer.

Als u de rechtbank belt of schrijft, verzoek ik u het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

uitspraak

RECHTBANK DEN HAAG

Bestuursrecht

zaaknummer: SGR 17/1226

uitspraak van de enkelvoudige kamer van 25 augustus 2017 in de zaak tussen

[REDACTED], eiseres

en

de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, verweerder
(gemachtigde: mr. I. Pieterse).

Procesverloop

Bij besluit van 8 november 2016 (het primaire besluit) heeft verweerder de aanvraag van eiseres om een eenmalige uitkering op grond van de uitkeringsregeling Backpay afgewezen.

Bij besluit van 10 januari 2017 (het bestreden besluit) heeft verweerder het bezwaar van eiseres ongegrond verklaard.

Eiseres heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld.

Verweerder heeft een verweerschrift ingediend.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 14 juli 2017. Eiseres is verschenen. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigde. Tevens zijn verschenen [REDACTED]

Overwegingen

1 De Uitkeringsregeling Backpay is op 25 december 2015 in werking getreden. De regeling is bedoeld als morele genoegdoening aan voormalige ambtenaren en militairen die over de oorlogsjaren in Nederlands-Indië geen of niet volledig salaris hebben ontvangen en die nog in leven waren op 15 augustus 2015. Degenen die aan de voorwaarden voldoen, kunnen op grond van deze regeling een eenmalige uitkering van netto € 25.000 krijgen.

2 Eiseres heeft op 26 oktober 2016 een eenmalige Backpay-uitkering aangevraagd als erfgenaam van haar echtgenoot, [REDACTED] die op 18 oktober 2011 is overleden. De echtgenoot van eiseres was werkzaam als ambtenaar bij het Nederlands-Indisch Gouvernement in de functie van commies bij de dienst In- en Uitvoerrechten en Accijnzen te Semarang.

3 Bij het primaire besluit, gehandhaafd bij het bestreden besluit, heeft verweerder de aanvraag afgewezen omdat aan de voorwaarde dat de belanghebbende op 15 augustus 2015 nog in leven was niet is voldaan.

4. In beroep voert eiseres – samengevat weergegeven – het volgende aan. Met de uitkeringsregeling komt de Nederlandse regering onvoldoende tegemoet aan de morele verantwoordelijkheid die de regering heeft erkend voor het feit dat de echtgenoot van eiseres geen salaris heeft ontvangen. De uitkeringsregeling mist een duidelijke motivering waarom wel of geen uitkering kan worden verstrekt. De echtgenoot van eiseres heeft meerdere pogingen ondernomen om het achterstallige salaris betaald te krijgen. De datum van 15 augustus 2015 is zonder enige geldige reden gekozen en schept rechtsongelijkheid en rechtsonzekerheid tussen de groep personen die vóór 15 augustus 2015 is gestorven en de personen die op of na 15 augustus 2015 nog in leven waren. Daarmee wordt de echtgenoot van eiser gediscrimineerd en ongelijk behandeld. Eiseres beroept zich in dit kader op artikel 1 van de Grondwet, artikel 14 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM), artikel 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (BUPO) en artikel 2.2 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten (IVESCR). Er is sprake van leeftijdsdiscriminatie en discriminatie door het feit dat de echtgenoot van eiseres door de Nederlandse regering anders wordt behandeld dan bijvoorbeeld werknemers en militairen in Nederlandse dienst. Ook is sprake van discriminatie naar ras en indirecte discriminatie, omdat de groep uitgesloten erfgenamen voor het grootste gedeelte bestaat uit echtgenotes van de mannelijke bestuursambtenaren en KNIL-ambtenaren. Het is onredelijk en onbillijk dat omdat de echtgenoot van eiseres nu is overleden wederom het verzoek van eiseres op betaling van achterstallig salaris/soldij wordt afgewezen. Volgens verweerder heeft het Indisch Platform ingestemd met de uitkeringsregeling, maar het Indisch Platform is niet bevoegd eiseres te vertegenwoordigen.

5. Verweerder heeft gemotiveerd verweer gevoerd en heeft in dat kader gesteld dat de datum van 15 augustus 2015 een neutraal, objectief criterium is dat niet beoogt te discrimineren. Gelet op het morele karakter van de onverplichte uitkeringsregeling is de uitkering uitsluitend bedoeld ter persoonlijke genoegdoening van de in de regeling genoemde belanghebbenden. Het morele karakter brengt logischerwijs mee dat deze gericht is op personen die op het moment van inwerkingtreding van de regeling in leven waren. Van een zelfstandige aanspraak van een erfgenaam is dan ook geen sprake.

6. De uitkeringsregeling Backpay van 16 december 2015 bevat regels met betrekking tot het toekennen van een eenmalige uitkering aan de persoon die als ambtenaar of militair ten tijde van de Japanse bezetting in dienst was van het Nederlands-Indisch Gouvernement en aan wie gedurende de Japanse bezetting in de periode van 8 maart 1942 tot 15 augustus 1945 geen dan wel niet volledig salaris is uitbetaald (de belanghebbende in de zin van de regeling, op grond van artikel 1 onder d).

Op grond van artikel 1 onder c van de uitkeringsregeling Backpay wordt onder backpay verstaan een eenmalige uitkering van netto € 25.000,00 - op morele gronden - als finale financiële tegemoetkoming voor niet uitbetaalde salarissen aan belanghebbende.

Recht op backpay heeft op grond van artikel 3 van de uitkeringsregeling Backpay de belanghebbende die:

- a. op 15 augustus 2015 in leven was;
 - b. niet door de rechter is veroordeeld wegens collaboratie met de Japanners;
 - c. gedurende (een deel van) de Japanse bezetting niet de Japanse nationaliteit heeft bezeten.
2. Indien de belanghebbende, bedoeld in het eerste lid, op of na 15 augustus 2015 is overleden hebben diens erfgenamen recht op backpay.

7 De rechtbank overweegt als volgt:

7.1 De Uitkeringsregeling Backpay kent een lange geschiedenis. Uit de parlementaire geschiedenis blijkt dat het standpunt van de Nederlandse regering (steeds) was dat Nederlands-Indië een apart gebiedsdeel was met een eigen rechtspersoonlijkheid en een eigen begroting, zodat de salarisaanspraken van ambtenaren en militairen die in dienst waren van het Nederlands-Indisch Gouvernement gedurende de Japanse bezetting en in de periode van 8 maart 1942 tot 15 augustus 1945 geen dan wel geen volledig salaris hebben gekregen, tot de financiële verplichtingen behoorden van het Indisch Gouvernement en niet tot die van de Nederlandse Staat en dat die daar ook niet op zijn overgegaan. Bestaande salarisaanspraken zijn overgegaan op Indonesië. Procedures met als inzet dat de Staat der Nederlanden alsnog dit salaris betaalt hebben niet tot het gewenste resultaat geleid, omdat werd vastgesteld dat de staat daar niet toe gehouden was.

7.2 Vanaf 1945 is gesproken over erkenning en genoegdoening in verband met de Indische kwestie. Echter bleef een oplossing hiervoor uit. In 1981 kwam de wet Uitkering Indische Geïnterneerden tot stand. Deze wet voorzag in een eenmalige uitkering van 7.500 gulden voor alle door de Japanners geïnterneerde kostwinners of, in geval van hun overlijden, hun partners, die zich nadien in Nederland hadden gevestigd. Ambtenaren die niet waren geïnterneerd kwamen niet voor een uitkering in aanmerking. In 2000 stelde de overheid via Het Gebaar een schadeloosstelling ter beschikking voor de kille ontfangst van de naoorlogse repatrianten in Nederland. Naast de genoemde regelingen bestaan specifieke uitkeringswetten voor oorlogsgetroffenen. Erkend wordt dat desondanks, de verschillende regelingen - door de gemaakte afbakening in doelgroep, gekozen omvang van vergoeding en emoties daarbij - het gevoel van onrecht niet volledig weg konden nemen.

7.3 Uit onder meer de brieven aan de Tweede Kamer van 12 januari 2007 (Kamerstuk 20 454 nr. 82), 28 april 2011 (Kamerstuk 20 454, nr. 103), 12 oktober 2015 (Kamerstuk 20454 nr. 113) en 3 november 2015 (Kamerstuk 20 454, nr. 115) van de staatssecretaris van Volksgezondheid, welzijn en sport (VWS) en de toelichting bij de Uitkeringsregeling Backpay blijkt dat hoewel jarenlang overleg is gevoerd met onder meer het Indisch Platform, door een combinatie van morele, juridische en budgettaire overwegingen, een integrale en voor alle betrokkenen bevredigende oplossing voor de Indische kwestie niet mogelijk is gebleken. Ook vanuit het besef van de inmiddels zeer hoge leeftijd van de doelgroep, heeft men uiteindelijk tot een snelle, passende afronding willen komen. Hiertoe heeft de regering, in overleg met het Indisch Platform, besloten tot het toekennen van een eenmalige uitkering van € 25.000,00, als morele genoegdoening. De in artikel 3, tweede lid, van de Uitkeringsregeling Backpay neergelegde peildatum van 15 augustus 2015 is een symbolische datum: exact 70 jaar eerder vond de capitulatie van Japan plaats.

7.4 De rechtbank stelt vast dat de Backpay-uitkering een onverplichte tegemoetkoming betreft. Daarbij komt de overheid een grote mate van vrijheid toe. De toetsing door de rechtbank is dan ook een terughoudende.

Het onderscheid tussen wie wel en wie geen aanspraak kan maken op de eenmalige uitkering Backpay bestaat er uit dat de doelgroep is beperkt tot de eerste generatie, die zelf in dienst was van het Nederlands-Indisch Gouvernement gedurende de Japanse bezetting, niet door de rechter is veroordeeld wegens collaboratie met de Japanners of gedurende (een deel van) de Japanse bezetting de Japanse nationaliteit bezat, én nog in leven was op 15 augustus 2015, 70 jaar na de Japanse capitulatie. Uit die keuze volgt dat erfgenamen van

deze personen alleen in aanmerking komen indien de overlijdensdatum is gelegen op of na 15 augustus 2015. De erfgenamen zijn geen zelfstandige doelgroep.

7.5 Nu de regeling niet gebaseerd is op een wettelijke grondslag kan, gelet op hetgeen is uiteengezet in rechtsoverweging 6.1, een gelijkstelling met erfgenamen van militairen in Nederlandse dienst om die reden niet opgaan. Van ongelijke behandeling van gelijke gevallen is geen sprake.

7.6 De rechtbank is van oordeel dat het in de regeling gemaakte onderscheid evenmin op andere gronden in strijd is met het gelijkheidsbeginsel. Het discriminatieverbod brengt niet met zich mee dat elke ongelijke behandeling van gelijke gevallen verboden is. Met de peildatum van 15 augustus 2015 wordt geen onderscheid gemaakt op basis van aangeboren kenmerken zoals geslacht, ras en etnische afkomst of godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid. Tenzij de keuzes van de regelgever van redelijke grond ontbloeit zijn, dienen in dat geval deze keuzes te worden geëerbiedigd. De regeling, en de daarin opgenomen hoogte van het uitkeringsbedrag en peildatum, is onder meer het resultaat van budgettaire afwegingen. Daarbij is een peildatum is naar zijn aard arbitrair, maar is deze datum uiteindelijk tot stand gekomen in overleg met de belangenorganisaties die steeds zijn opgekomen voor een regeling.

7.7 Het standpunt dat het Indisch Platform niet bevoegd was eiseres te vertegenwoordigen kan niet leiden tot een ander oordeel. Uit de commissiebrief inzake afhandeling Backpay-regeling van 6 juni 2017 van de staatssecretaris van VWS aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal volgt dat het Indisch Platform al enkele decennia namens Indisch Nederland fungeert als aanspreekpunt en overlegorgaan. De wijze waarop rond de Backpay-regeling afspraken zijn gemaakt met het Indisch Platform zijn daarmee ook vergelijkbaar met hetgeen in andere sectoren plaatsvindt. Het Indisch Platform is namens de Indische gemeenschap 'kritisch doch constructief' betrokken bij de invulling van de collectieve erkenning. De rechtbank is van oordeel dat hieruit blijkt dat verder het Indisch Platform bij de besprekingen en afspraken heeft betrokken, maar daarmee is geen sprake van vertegenwoordiging door het Indisch Platform van eenieder die een beroep doet op de Backpay-regeling, hetgeen naar het oordeel van de rechtbank geen afbreuk doet aan de geldigheid van de gemaakte afspraken die uiteindelijk hebben geresulteerd in de Regeling.

7.8 De rechtbank begrijpt dat de afwijzing van de aanvraag om een eenmalige uitkering van eiseres als erfgenaam van haar echtgenoot onrechtvaardig, onredelijk en onbillijk voelt, vanwege het enkele feit dat haar echtgenoot voor de peildatum al was overleden terwijl hij net als de op de peildatum nog in leven zijnde KNIL-militairen tijdens de Japanse bezetting geen salaris heeft gekregen. De rechtbank heeft ook uitgebreid kennis genomen van de geschetste omstandigheden waarin de echtgenoot van eiseres zich heeft bevonden, waaronder de omstandigheid dat hij in de periode 1942-1945 als krijgsgevangene in verschillende Jappenkampen heeft gezeten, hij aan de Birmaspoorlijn heeft gewerkt en hij veelvuldig mishandeld en vernederd is. Ook heeft de rechtbank uit de gronden van eiseres begrepen dat haar echtgenoot jaren heeft gebedeld om zijn soldij, maar dat al zijn verzoeken zijn afgewezen. Deze gronden van eiseres en de daarmee gepaard gaande emoties zijn invoelbaar. Een andere keuze voor een eerdere peildatum of een andere opstelling van de overheid was zeker denkbaar geweest. Echter kan de gekozen peildatum van 15 augustus 2015 niet als onredelijk worden beschouwd.

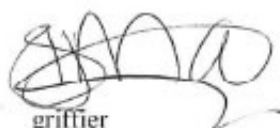
7.9 Nu de echtgenoot van eiseres al was overleden vóór de peildatum wordt niet voldaan aan de voorwaarden om voor een eenmalige uitkering in aanmerking te komen op grond van de Uitkeringsregeling Backpay. Verweerder heeft de aanvraag dan ook op goede gronden afgewezen.

8 Het beroep is ongegrond. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

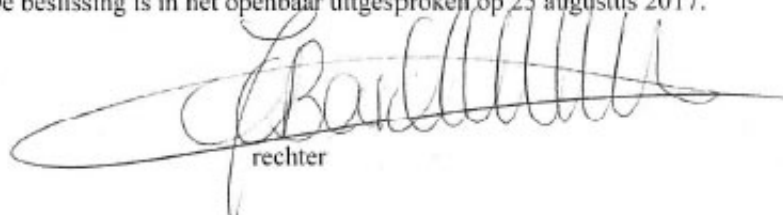
Beslissing

De rechtbank verklaart het beroep ongegrond.

Deze uitspraak is gedaan door mr. J.L.E. Bakels, rechter, in aanwezigheid van mr. M. Tijmsma, griffier. De beslissing is in het openbaar uitgesproken op 25 augustus 2017.

griffier

rechter

Afschrift verzonden aan partijen op:

29 AUG 2017

Rechtsmiddel

Tegen deze uitspraak kan binnen zes weken na de dag van verzending daarvan hoger beroep worden ingesteld bij de Centrale Raad van Beroep. Als hoger beroep is ingesteld, kan bij de voorzieningenrechter van de hogerberoepsrechter worden verzocht om het treffen van een voorlopige voorziening of om het opheffen of wijzigen van een bij deze uitspraak getroffen voorlopige voorziening.